

~~Парем.~~ — Паремейник. РГБ, ф. 256. собр. Румянцева, № 304, пергамен, до 1430 г.

~~ЧаСЛ~~ Часослов. РГБ, ф. 304. I, собр. ТСЛ, № 16, пергамен, 1423 г.

~~Середина XV века~~

~~Еванг.~~ Евангелие. ГИМ, собр. Музейное, № 1072, бумага, 1455 г.

~~Л 1~~ Лествица Иоанна Синайского. РГБ, ф. 178, Музейное собр., № 6611, бумага, до 1441 г.

~~Л 2~~ Лествица Иоанна Синайского. РГБ, ф. 178, Музейное собр., № 8491. Рукопись написана двумя писцами: первый писец — 1-106 лл., второй писец — с 2 по 259 лл., бумага, 1436 г.

~~НАЧ~~ Нандекты Антиоха черноризца. РГБ, ф. 304. I, собр. ТСЛ, № 154, бумага, 1444-1460 гг.

~~ТОН~~ Творения отцов церкви. РГБ, ф. 242, собр. Прянишникова, № 133, 1430 г.

~~ТрФЛ~~ Третофологий. ГИМ, собр. Синодальное, № 872, пергамен, 1445 г.

~~Последняя треть XV века~~

~~Л 3~~ Лествица Иоанна Синайского. РГБ, ф. 178, Музейное собр., № 870, бумага, 80-90-е годы.

~~СборСН~~ Сборник слов, поучений, правоучительных повестей и толкований. РГБ, ф. 466, собр. Егерева, № 9, бумага, 80-90-е годы-10-е годы XVI в.

~~СВХ~~ Служба святому Варлааму Хутынецкому. РГБ, ф. 304. I, собр. ТСЛ, № 631, бумага, 80-90-е годы.

~~Л. В. Ненашева~~

~~СПОЛУЧЕННЯ РЕДУКОВАНИХ З ПЛАВНИМИ У СТАРОРУСЬКИХ НАМ'ЯТКАХ XV СТОЛІТТЯ~~

~~Написання літер О і Е на місці Ъ і Ь перед буквами плавних Р, Л є особливістю староруської редакції пам'яток писемності XV століття. В цей період після букв Р, Л часто пишуться Ъ, Ь або діакритичний знак <'>, що говорить про особливу вимову звуків плавних у говірках писарів.~~

~~Ключові слова:~~ рукописи XV століття, літери плавних, літери редукованих.

~~L. V. Nenashева~~

~~SEQUENCES OF THE REDUCED AND LATERAL SOUNDS IN THE OLD RUSSIAN FIFTEENTH CENTURY MANUSCRIPTS~~

~~The tradition of writing <o> and <e> before letters <r> and <l> instead of <ъ> and <ь> is one of the peculiarities of the Russian fifteenth century manuscripts. The spellings <ъ>, <ь> or a diacritic <'> after <r> or <l> testify to the peculiar articulation of the laterals in the dialect of the scribes.~~

~~Key words:~~ the fifteenth century manuscript, spellings of the reduced and the laterals.

УДК 811.161.2'282.2(477.83/.86)

О. І. БОНДАР

СЛОВНИК УКРАЇНСЬКИХ ГОВОРІВ ОДЕЩИНИ НА ТЛІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАЛЕКТНОЇ ЛЕКСИКОГРАФІЇ В XXI СТОЛІТТІ

У статті описано особливості Словника українських говорів Одещини та з'ясовано його місце у зв'язку з проблемами діалектного словництва в Україні XXI ст. Доведено, що словник заповнив собою лауну, яка склалася в українській діалектній лексикографії щодо опису західностепових та буджацьких говірок з досить вдалою спробою оптимізувати медіоструктуру словника та розмежувати різні конотативні семи лексеми.

Ключові слова: словник, українські говори, Одещина.

У травні 2011 року світ побачила нова лексикографічна праця — «Словник українських говорів Одещини» з загальним обсягом реєстрових слів близько 5000. Для діалектного словництва південного регіону наразі це найбільший словник, попри те що чимало інших діалектних словників, з інших регіонів України перевищують його обсягом удвічі, а деякі навіть утричі. Над ним понад десятиріччя працював колектив кафедри української мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Передумовами для його укладання стали напрацювання вчених-діалектологів за останні 60 років. Це стосується кандидатської дисертації «Українські говірки Нижнього Подністров'я» відомого українського діалектолога Й. О. Дзендзелівського, захищеної 1952 року, де розглянуто чимало лексичного матеріалу, який було використано вченим для видання 1958 року невеличкого «Словника специфічної лексики говірок Нижнього Подністров'я». Але чи не найбільше зробив для вивчення діалектної лексики українських говорів Одещини А. А. Москаленко.

Він видрукував ряд статей на цю тему і 1958 року видав невеликий «Словник діалектизмів українських говорів Одеської області». Дисертаційне дослідження, присвячене фонетиці говорів Одеської області, з більшим чи меншим залученням лексичних матеріалів, захистив 1980 року Т. Г. Шевченко, тоді — асистент кафедри української мови Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Значний лексичний матеріал подибуємо також у кандидатській дисертації П. Ю. Гриценка, що узагальнив своє вивчення лексики південно-західних говорів Одещини в монографії «Моделювання системи діалектної лексики» (К., 1984, 227 с.). Лексику регіону вивчав також такий видатний вчений як О. С. Мельничук та інші дослідники.

Матеріалом для словника послужили записи, зроблені у 133 населених пунктах Одеської області протягом 50—90-х рр. ХХ ст., а також протягом останнього десятиріччя.

До «Словника українських говорів Одещини» увійшли діалектні слова — загальні назви, зібрані на терені Одеської області. Це слова, які відрізняються від літературних на власне лексичному (**ПОФТА, ШПИНДИЛІК, ЯСІК**), лексико-семантичному (**БАЛАДА, ЗАМАХОРИТИ, КАМКА, ПАЛЯНИЦЯ**), словотвірному (**ДІДЕРА, ЛИЖУХ**), морфологічному (**БУКШІ, ЛЯДО, ПОЛУДРАБКИ**), фонетичному (**ГАХТОВУС, ЇСТИК, ЩИКАТУРКА**) рівнях, а також наголошенням (**ІЗДОВИЙ, ПРИСКРИНОК**) або комбінацією вказаних відмінностей (**ГАЛЯНДРА, ГЛЯДИНА, КЛЬОВАТИ**).

Обмежено представлена в словнику діалектна фразеологія, зважаючи на те, що в українській діалектографії й досі не опрацьовано належним чином засади подання фразеологізмів у діалектних словниках.

Словникова стаття побудована за такою схемою: реєстрове слово, стисла найнеобхідніша граматична інформація, стилістичні, почасти етимологічні позначки, тлумачення семантики, приклади-речення діалектного мовлення (за наявності ілюстративного матеріалу), назви населених пунктів, де записано дану лексему / перша назва села — джерело цього прикладу, в деяких випадках ідіоматика, а також перехресні посилання. Оскільки словник призначений не тільки для вчених, а для широкого кола користувачів — філологів, вчителів української мови та літератури, студентів філологічних факультетів університетів, істориків, етнографів, краєзнавців і всіх, хто цікавиться живим українським словом, то для передачі звуків у ілюстраціях використано спрощену фонетичну транскрипцію.

«Словник українських говорів Одещини» набуває також значення джерельного підґрунтя. Як відомо, на Одещині проходить межа між двома наріччями: південно-західним і південно-східним, конкретніше, між південноподільськими говірками південно-західного наріччя і західно-степовими говірками південно-східного наріччя. Південноподільські говірки в Одеській області представлені такими районами: Кодимський, Балтський, Савранський, більша частина Любашівського, північна і центральна частина Котовського і північна частина Ананівського районів, а також невеликий сектор на північному заході Красноокнянського району.

Запропоноване дослідження має на меті з'ясувати місце вищезазначеного словника у зв'язку з проблемами у діалектному словництві України ХХІ ст.

На інтенсивний розвиток української діалектної лексикографії за останнє десятиріччя вказує, насамперед, велика кількість видрукованих словників, що поширюються майже на увесь терен України, хоч і охоплені говори різною мірою. Усього, за нашими підрахунками, з 2000 до 2011 року вийшло 33 діалектні словники, словнички і матеріали, тобто в середньому майже по 3 лексикографічні праці у рік. За роками словникові видання розподіляються так: 2000 рік — 1, 2001 — 7, 2002 — 4, 2003 — 3, 2004 — 3, 2005 — 5, 2006 — 2, 2007 — 0, 2008 — 6, 2009 — 0, 2010 — 0, 2011 — 2.

Найповніше представлені говори південно-західного наріччя. Уже опубліковано словники гуцульських [7; 9; 10; 12; 15], бойківських [8; 21], буковинських [17], наддністрянських [4; 23] говірок. Продуктивно працює відділ української мови Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАНУ. Тим не менше, і в ХХІ ст. лексикографічні праці, присвячені опису говорів південно-західного наріччя продовжують виразно домінувати. Так, за останнє десятиріччя їх, за нашими підрахунками, 21, тоді як у доробку лексикографів південно-східного наріччя лише 8, а поліського — 4. Найменше словників вийшло друком на матеріалі поліського наріччя: західнополіські — 3 позиції, середньополіські — 1 позиція, а східнополіські взагалі не представлені.

Серед південно-східного наріччя найбільше лексикографічних видань за згаданий період припадає на слобожанські говірки (5 позицій) [1; 11; 16; 19; 20] завдяки Харківському і Луганському діалектологічним центрам. Степовим говорам присвячено разом із «Словником українських говорів Одещини» 3 видання [14; 18; 22], а от середньонаддніпрянським говіркам не присвячено жодної лексикографічної праці, принаймні, ми з такими не знайомі.

Степовим говіркам присвячено «Фразеологічний словник говірок Нижньої Наддніпрянщини», автор В. А. Чабаненко [22] і праця двох авторів З. Л. Омельченко, Н. Б. Клименко «Матеріали до словника східностепових українських говірок» [14]. Як бачимо, щодо лексикографічного

представлення західностепових та буджацьких говірок утворилася помітна лакуна, яку значною мірою і заповнив «Словник українських говорів Одещини» [18].

Діалектні словники, видані за останнє десятиліття, найчастіше присвячені одному говору, як, наприклад, «Словник буковинських говірок» за заг. ред. Н. В. Гуйванюк [17]; Петро Пиртей. Короткий словник лемківських говірок. — Івано-Франківськ: Сіверсія МВ, 2004. — 364 с. чи одній говірці, наприклад, Словник закарпатської говірки села Сокирниця Хустського району І. Сабадоша. — Ужгород: Ліра, 2008. — 408 с.; «Словник говірки села Грабовець Стрийського району Львівської області» І. С. Друля [8].

Особливістю розглядуваного словника є також і те, що він присвячений не окремому говору чи говірці, а ареалу адміністративної одиниці, якою є Одеська область, фактично двом говорам. З одного боку, це дещо ускладнює вченим використання словника як діалектної бази, через те що треба відділяти лексеми південно-східного наріччя від лексем південно-західного наріччя. З іншого боку, він дає яскраву картину поширення говірок в Одеській області, а також змогу точніше провести межу між ними.

Значного пріоритету у діалектологічних дослідженнях наразі надають вивченню тематичних груп діалектної лексики, що, безперечно, слугує надійним підґрунтям для укладання загальних діалектних словників. Це стосується лексикографічних праць І. Магрицької «Словник весільної лексики українських східнословобожанських говірок (Луганська область)» [11]; Н. Хібеби «Весільна лексика бойківського говору: Матеріали до словника» [21]; М. Никончука, О. Никончука, В. Мойсієнка «Поліська лексика народної медицини та лікувальної магії» [13]; Г. І. Гримашевич «Словник назв одягу та взуття середньополіських і суміжних говірок» [5] та ін.

В «Словникові українських говорів Одещини» представлена лексика всіх тематичних груп, однак з різним їх охопленням. Так, найдетальніше подано рибальську, ткацьку лексику, назви одягу та взуття і предметів домашнього побуту.

Що більше діалектних словників з'являється друком, що детальніше лексикографи намагаються описати народне мовлення, то більше питань і проблем виникає щодо вірогідного й переконливого представлення діалектного матеріалу в лексикографічній праці.

Тоді як методологічне підґрунтя діалектної лексикографії в українському мовознавстві розроблено досить детально: вироблено і відшліфовано загальнонаукові і спеціальні методи та прийоми (карткування, тлумачення, абеткування, гніздування, підбір інформаторів, укладання питальників та ін.), то теоретичні аспекти діалектного словництва вимагають подальшого поглиблення. Основним питанням теорії діалектної лексикографії є оптимізація змісту словників і процесу їх укладання, що неможливо без детального вивчення середовища функціонування діалектних словників і з'ясування лексикографічних потреб користувачів. Одним із важливих питань теорії діалектної лексикографії є також розроблення критеріїв об'єктивного оцінювання діалектної лексикографічної продукції.

В «Словнику українських говорів Одещини» зроблено спробу оптимізувати насамперед медіоструктуру, що виявляється у відношеннях між словниковими статтями. Це здійснено через збільшення інтенсивності перехресних посилань різного типу. По-перше, всі назви, що повністю чи частково відрізняються в плані вираження (таке явище, коли слова в різних говірках є абсолютно тотожними за значенням, відрізняючись тільки у плані вираження (збіг плану змісту і незбіг плану вираження), пропонуємо назвати *полілексією*, за аналогією до полісемії, коли план вираження єдиний, але наявні різні семантики; полілексія може бути лексична, морфемна, морфологічна, фонетична тощо), об'єднано посиланнями, як правило, на перше слово за алфавітом (або на найчастотніше слово), подане у словнику з позначкою *див.* (дивись). Наприклад,

ЛУЖА́НЯ, -її ж. *див.* **ЛУЖА́НИ** *Наклáв т'іки шо пóвні йáсла лужáн'їїї в'івц'áм / ни хáйй йід'áт' і до вéчера ни́чóго ни да́вайте* (с. Лиман, Татарбунарський р-н);

ПАПУШО́ЙНЯ, -я с. *див.* **ЛУЖА́НИ** *Йá мáйу д'л'а корóви три гарбi папушóйн'а* (с. Михайлівка, Великомихайлівський р-н).

ЧИКЛÉЖИНА с. *див.* **ЛУЖА́НИ** *Підкiнув чиклéжин'а корóви / а через дéйакє врémйя напо́йв* (с. Дивізія, Саратський р-н).

В даному разі всі варіанти слова, що трапляються в різних говірках, шляхом посилання пов'язано з реєстровим словом **ЛУЖА́НИ**. Якщо знайти у словнику це слово, то в цій же словниковій статті наведено всі його говіркові варіанти з позначкою *див. також*, наприклад:

ЛУЖА́НИ *мн.* Зрубáні кукурудзяні стебла без качанів, бадилля кукурудзи, кукурудзиння. (с. Шевченкове, Кілійський р-н) *див. також* **ЛУЖА́НЯ**, **ЛУЖД́АНЯ**, **ПАПУШО́ЙНЯ**, **ПАПШО́ЙНЯ**, **ПАПШО́ЙНЯ**, **ПАПУШО́ЙТЯ**, **ПАПШО́ЙНИСЬКО**, **ПУПУШО́ЙТА**, **ЧИКЛÉЖИНА**, **ЧИКЛÉЖ**, **ЧІКЛÉЖИ** *пор.* **ГЛУЖД́АНИ**.

По-друге, якщо говірковий варіант слова відрізняється значенням, тобто є в повному розумінні синонімом, то він теж наводиться у цій же статті з введенням позначки *пор.* (порів-

най). позначка *пор.* може об'єднувати синонімічний ряд і за відсутності діалектних варіантів, наприклад:

КАУРЦ, -а Вид жаби. *Кауриц у р'ічк'і крич'іт' л'ітом рано і веч'іром* (м. Татарбунари)
пор. БРОСКАЙ, КНУР, КРАКАНИ, КРУК.

Таким чином, для дослідника діалектів, і особливо для ареальних досліджень діалектної лексики вже наявні всі лексеми, на підставі яких можна навіть інколи провести ізоглосу в даному регіоні або використати для проведення ізоглос в межах всієї України, використовуючи матеріали інших регіональних діалектних словників.

Є чимало випадків, коли збігається план вираження, а не збігається план змісту діалектної лексеми. Для літературної мови — це полісемія, але якщо така різниця в семантичній структурі стосується різних говірок чи, тим більше, говорів, то про полісемію йтися не може. Якщо синонімія в літературній мові протиставлена полілексії в різних діалектах, то як назвати вищеприписане явище? Г. І. Гримашевич пропонує назвати його гносеологічною полікомпонентною моделлю, чи матрицею [6, с. 163—167]. Це породжує інший необхідний аспект оптимізації медіоструктури діалектних словників — розрізнення полісемії і гносеологічної полікомпонентної моделі, чи матриці.

Так, наприклад, діалектна лексема *галатін*, зафіксована в селі Гетьманівці Савранського району зі значенням «Нерозважлива, криклива людина», а в селі Концеба, цього ж району зі значенням «Дурний, недалекий розумом чоловік». Оскільки дані населені пункти розташовані неподалік один від одного, можна припустити, що мовці обох цих сіл знають обидва значення лексеми, а отже, наявна полісемія, що й відбито в словнику. А проте вже зафіксоване в селі Любопіль Комінтернівського району, яке репрезентує західностепові говірки, а не південно-подільські, як Савранський район, значення цієї лексеми «Здоровий, великий, міцний, але незграбний чоловік», не може трактуватися як полісемія, бо ці говірки не являють собою єдиної мовної системи. Те саме можна сказати і про лексему *косяк* із двома семантемами:

КОСЯК, -а ч. 1. Прибудова до хати, яка тягнеться вздовж тильного боку. *Хто не помістиць'а у хат'і / то л'яже у кос'ак'у* (с. Василівка, Миколаївський р-н; с. Обжили, Балтський р-н); 2. Кусок *мат'ули*, з якої виготовляють невід. *З кіл'кох кос'аків ми виготовили невід* (м. Вилкове, Кілійський р-н).

Такі явища, як полісемія і гносеологічна полікомпонентна модель слід розрізняти і відповідним чином подавати і позначати у діалектних словниках; це не дає можливості побачити лексему в одній говірці з різними значеннями. Найпростішою традиційною формою подачі є моделювання семантичної структури лексем. Новіша — репрезентація семантичної структури у вигляді варіантів наддіалектної моделі, побудованої на основі амплітуди коливання значення опорної лексеми. Таким чином, користувачеві словника стане видно, чи це полікомпонентна лексема, чи лексема, яка має кілька значень в одній говірці.

Ще однією проблемою діалектного словникарства є розмежування різних конотативних сем лексеми. Це робиться шляхом введення до словника позначок на кшталт *лайливе, згрубіле, зневажливе, фамільярне, жартівливе, схвальне, несхвальне* і т. ін. Ситуативність суб'єктивної емоційної оцінки і розмитість її підстав утруднюють використання таких позначок. У «Словнику українських говорів Одещини» на підставі вивчення реалізації в діалектному мовленні семантичної категорії оцінки зроблено спробу послідовного розрізнення лексем. Наприклад, *байда* «велика скибка хліба» має тільки конотативну сему збільшеності, а *байдига*, крім того, ще й сему зневажливості; лексеми *вчовпати* «збагнути» притаманна конотативна сема фамільярності і т. д. Однак все ж цю проблему не можна вважати остаточно вирішеною через можливість синкретичної наявності конотативних сем в одній лексемі. Наприклад, лексема *гемба* «велика губа» найчастіше була зафіксована з конотативними семами *згрубіле/лайливе*, що й відбито в словниковій статті. Однак ситуативно тут можуть бути наявні й інші конотативні семи, наприклад, *зневажливе, фамільярне* тощо. Тому інколи доводилося вживати загальну позначку *експресивне*, наприклад: *баблятися* «ковирятися, перебирати, коверзувати», *балакер* «балакуча людина», *бамбурити* «бити кого-н.»), *вговкати* «заспокоїти», *видзігнорний* «дотепний», *гадючник* «буфет у лісі, де продають спиртні напої», *гицаки* «вибоїни на дорозі», *закецяти* «забруднити», *змимдити* «зіпсувати» і т. д.

І нарешті, в «Словнику українських говорів Одещини» подано не тільки список населених пунктів, у яких було зібрано матеріал (такі списки є в більшості діалектних словників), а й мапу Одеської області з вказівкою обстежених сіл, селищ та міст. Це дає змогу зрозуміти загальну картину розподілу обстежених пунктів і густоту мережі населених пунктів.

Отже, «Словник українських говорів Одещини» заповнив собою лауну, що склалася в українській діалектній лексикографії щодо опису західностепових та буджацьких говірок з досить вдалою спробою оптимізувати медіоструктуру словника та розмежувати різні конотативні семи лексеми. Звичайно, колектив укладачів і далі працюватиме над збільшенням його обсягу і над відшліфуванням його змісту.

1. Авдеева М. Т. Словарь украинских говоров Воронежской области: в 2 т. / М. Т. Авдеева. — Воронеж: Изд.-полиграф. центр Воронеж. гос. ун-та, 2008. — Т. 1: А—М. — 228 с.
2. Аркушин Г. Л. Словник евфемізмів. — Луцьк, 2005. — 198 с.
3. Аркушин Г. Л. Словник західнополіських говірок. — Луцьк: Вежа, 2000. — Т. 1—2 (354 с. і 456 с., 13 000 слів).
4. Бичко З. М. Наддністрянські говірки. Короткий словник. — Тернопіль, 2005. — 80 с.
5. Гримашевич Г. І. Словник назв одягу та взуття середньополіських і суміжних говірок. — Житомир, 2002. — 184 с.
6. Гримашевич Г. І. Структура полісемічних назв одягу в середньополіських говірках // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. — Житомир, 2004. — С. 163—167.
7. Грицак М. Скарби гуцульського говору: Росішка (вівчарство в текстах) / Микола Грицак. — Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. — 320 с. (Серія «Діалектологічна скриня»).
8. Друль І. С. Словник говірки села Грабовець Стрийського району Львівської області (на правах рукопису). — Луцьк: Волин. обл. друк., 2006. — 200 с.
9. Жегуц І., Піпаш Ю. Словник гуцульського говору в Закарпатті. — Мюнхен, 2001.
10. Лесюк Микола. Мовний світ сучасного галицького села (Ковалівка Коломийського району). — Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2008. — 328 с.
11. Магрицька І. Словник весільної лексики українських східно-слобожанських говірок (Луганська область). — Луганськ: Знання, 2003. — 172 с.
12. Негрич Микола. Скарби гуцульського говору: Березови. — Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008 (Серія «Діалектологічна скриня»). — 224 с.
13. Никончук М., Никончук О., Мойсієнко В. Поліська лексика народної медицини та лікувальної магії. — Житомир: Поліся, 2001. — 148 с.
14. Омельченко З. Л., Клименко Н. Б. Матеріали до словника східностепових українських говірок. — Донецьк: Вид-во ДонНУ, 2006. — 114 с.
15. Піпаш Ю. О. Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна і Росішка Рахівського району Закарпатської області) [Текст] / Ю. О. Піпаш, Б. К. Галас; Ужгородський національний ун-т. — Ужгород: [б. в.], 2005. — 266 с.
16. Сагаровський А. А. Фрагмент діалектного словника Харківщини / А. А. Сагаровський // Волинь-Житомирщина: іст.-філол. зб. з регіон. проблем. — Житомир: Північноукр. діалектол. центр Житомир. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка, 2001. — № 6. — С. 249—254.
17. Словник буковинських говірок [Текст] / заг. ред. Н. В. Гуйванюк. — Чернівці: Рута, 2005. — 688 с.
18. Словник українських говорів Одещини / гол. редактор О. І. Бондар. — Одеса, 2011. — 223 с.
19. Словник українських східно-слобожанських говірок [Текст] / К. Глуховцева [та ін.]; Луганський держ. педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. — Луганськ: [б. в.], 2002. — 233 с.
20. Ужченко В. Д. Фразеологічний словник східно-слобожанських і степових говірок Донбасу [Текст] / В. Д. Ужченко, Д. В. Ужченко. — Луганськ: Альма матер, 2002. — 263 с.
21. Хібеба Н. Весільна лексика бойківського говору: Матеріали до словника. Діалектологічні студії 5: Фонетика, морфологія, словотвір. — Львів, 2005.
22. Чабаненко В. А. Фразеологічний словник говірок Нижньої Наддніпряни, 2001.
23. Шило Г. Наддністрянський регіональний словник. — Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2008.

А. И. Бондарь

СЛОВАРЬ УКРАИНСКИХ ГОВОРОВ ОДЕСЩИНЫ НА ФОНЕ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОЙ ДИАЛЕКТНОЙ ЛЕКСИКОГРАФИИ В XXI ВЕКЕ

В статье описаны особенности Словаря украинских говоров Одещины и выяснено его место в связи с проблемами диалектной лексикографии в Украине XXI ст. Доказано, что словарь заполнил собой лагуну, которая сложилась в украинской диалектной лексикографии относительно описания западностепных и буджацких говоров с достаточно удачной попыткой оптимизировать медиоструктуру словаря и разграничить разные коннотативные семы лексемы.

Ключевые слова: словарь, украинские говоры, Одещина.

A. I. Bondar

DICTIONARY OF UKRAINIAN ODESSA REGION DIALECTS ON A BACKGROUND OF DEVELOPMENT OF UKRAINIAN DIALECTAL LEXICOGRAPHY IN THE XXIST CENTURY

The article deals with features of the Dictionary of Ukrainian Odessa region dialects. Its place in connection with the problems of dialectal lexicography in Ukraine of the XXIst c. has been found out. The dictionary filled by itself the lacuna, which was formed in Ukrainian dialectal lexicography in relation to description of the west steppe and bujak dialects with a successful attempt to optimize mediostucture of the dictionary and to delimit different conotative semes of lexemes.

Key words: dictionary, Ukrainian dialects, Odessa region.